

Дослідження/

■ **Володимир Міщенко**
Volodymyr Mishchenko

Доктор економічних наук, професор, директор Центру наукових досліджень Національного банку України

Sc.D. (Economics), Professor, Director of the Scientific Research Center of the National Bank of Ukraine
 E-mail: mischenko@bank.gov.ua

■ **Олександр Малютін**
Oleksandr Maliutin

Доктор економічних наук, головний спеціаліст відділу досліджень фінансово-банківської системи Центру наукових досліджень Національного банку України

Sc.D. (Economics), Chief Specialist of the Financial and Banking Division of the Scientific Research Center of the National Bank of Ukraine

E-mail: Oleksandr.Maliutin@bank.gov.ua

Інструментальне забезпечення стабільності банківської системи на основі розробки агрегованого індексу

Instrumental support for banking system stability through the aggregate index development

Проаналізовано сучасний стан вітчизняної банківської системи. Розроблено та запропоновано для практичного використання агрегований індекс стабільності, який включає субіндекси за показниками достатності капіталу, ліквідності, якості активів, ефективності діяльності, а також чутливості до валютного та процентного ризиків. Визначено вагові коефіцієнти показників системи індикаторів фінансової стабільності банківської системи та розраховано їхні граничні значення, що дало змогу реалізувати “сигнальний” підхід при оцінці стабільності банківської системи України.

The article discusses the modern state of the domestic banking system. The authors developed the aggregate stability index that includes sub-indices on capital adequacy, liquidity, assets quality, development efficiency, and sensitivity to currency and interest risks, and suggested the index for the practical use. There were determined weights of financial stability indices of the banking system and calculated their limit values, which made it possible to realize the “signal” approach when assessing the stability of the banking system of Ukraine.

Ключові слова: банківська система, фінансова стабільність, агрегований індекс стабільності, ризик, криза.

Key words: banking system, financial stability, aggregate stability index, risk, crisis.

З а нинішніх складних фінансово-економічних умов вітчизняні державні інститути потребують нових методів та інструментів для контролю за станом фінансової системи з метою уникнення дисбалансів і забезпечення фінансової стабільності. Як інструменти для такого контролю можуть бути використані різноманітні кількісні показники стійкості й стабільності фінансової системи, сукупна дія яких на стан банківської системи характеризу-

ється відповідним агрегованим показником. Як свідчить світова практика, такий агрегований показник повинен бути тісно пов'язаний з основними індикаторами розвитку банківської системи. Це зумовлено тим, що підтримання стабільності функціонування банківської системи є визначальним фактором щодо розвитку національної економіки в умовах наявності відповідних зовнішніх і внутрішніх шоків, спричинених фінансово-економічною

кризою та військово-політичною нестабільністю.

Питанням розробки методичних і практичних аспектів оцінки стабільності вітчизняної банківської системи велику увагу приділено в працях О.І.Барановського, С.А.Буковинського, О.В.Дзюблюка, М.І.Дибі, В.В.Коваленко, Т.Т.Ковальчука, А.Я.Кузнецової, Л.В.Кузнецової, Б.Л.Луціва, І.О.Лютюго, С.В.Міщенко, С.В.Науменкової, Т.С.Сможенко, О.О.Чуб,

Н.М.Шелудько, І.А.Шумила та інших науковців. Однак проблема побудови агрегованого показника, за допомогою якого можна було б визначити стан фінансової стабільності вітчизняної банківської системи, ще перебуває на стадії вивчення та дослідження українськими економістами.

Метою цієї статті є оцінка показників розвитку вітчизняної банківської системи та розробка агрегованого показника її стабільності для подальшого його практичного використання як випереджального індикатора в українських реаліях.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Фінансово-економічні кризи останніх років зумовили посилення мандата центральних банків щодо забезпечення фінансової стабільності банківської системи. Це, в свою чергу, спонукало науковців і практиків до широкого використання в діяльності центральних банків системного підходу, який дає змогу поєднати ідентифікацію потенційних загроз, оцінку їхнього впливу на банківську систему та обсяг можливих втрат, а також розробляти програми випереджувальних дій з метою нівелювання впливу негативних внутрішніх і зовнішніх шоків та забезпечення подальшої фінансової стабілізації.

Відповідно до світової практики для оцінки фінансової стабільності банківської системи використовують такі показники, як обсяг активів, прибутку, капіталу, депозитів, коштів на рахунках у банках порівняно з ВВП країни тощо. Перелік цих показників обов'язково повинен бути доповнений економічними нормативами діяльності банківських установ, які є відповідними індикаторами збалансованого розвитку банківської системи. При цьому важливо, щоб дані показники були порівнянними на міжнародному рівні. Для досягнення цієї мети Міжнародним валютним фондом (МВФ) розроблено методологію складання показників фінансової стійкості [2]¹.

Сучасні умови функціонування вітчизняної банківської системи характеризуються відповідними структурними перетвореннями, які можна

спостерігати в національній економіці. Тому в травні 2014 року Національним банком України було підготовлено відповідного листа банкам України [3], в якому викладено основні проблеми щодо підтримки фінансової стабільності, ліквідності і платоспроможності вітчизняних банків, а також окреслено напрями сприяння стабілізації їхнього фінансового стану. До таких напрямів віднесено:

- підвищення рівня капіталізації та адекватності капіталу банків;
- підтримання ліквідності на достатньому рівні;
- підвищення довіри до банків;
- поліпшення якості активів та зниження кредитного ризику;
- підвищення ефективності діяльності банків;
- удосконалення систем управління ризиками.

У зв'язку з цим практичний інтерес має проведення комплексного дослідження банківської системи. Аналіз даних, наведених у таблиці 1, дає змогу зробити висновок про негативну динаміку основних показників функціонування банківської системи України в 2014 році. Так, загальні активи банків без урахування ва-

лютних коливань скоротилися на 16% (основною причиною чого стало скорочення обсягів кредитних операцій у вітчизняній банківській системі). Частка кредитів у іноземній валюті в загальному обсязі кредитування та частка депозитів у іноземній валюті в загальному обсязі депозитів у банківській системі вказують на високий рівень доларизації економіки, що підвищує чутливість до валютного ризику. Переведення 17 банків у 2014 році в режим ліквідації призвело до скорочення регулятивного та статутного капіталів у банківській системі на 16 млрд. грн. Водночас зменшився рівень адекватності капіталу, що не могло не позначитися на здатності банків захистити інтереси своїх кредиторів та власників від незапланованих збитків.

Суттєве збільшення обсягів грошової маси в 2014 році відображає негативні тенденції в економіці в цілому та є їхнім прямим наслідком, а не результатом виключно монетарної політики Національного банку України. Головними причинами збільшення обсягів грошової маси є постійне зростання впродовж останніх років дефіциту державного бюджету, а та-

Таблиця 1. Основні макроекономічні показники розвитку банківської системи України у другому півріччі 2014 р. та на початку 2015 р.

Показник	Період					
	01.08.2014 р.	01.09.2014 р.	01.10.2014 р.	01.11.2014 р.	01.12.2014 р.	01.01.2015 р.
Частка кредитів у іноземній валюті в загальному обсязі кредитів, %	43.84	46.18	44.58	44.03	46.72	46.47
Частка вкладів у іноземній валюті в загальному обсязі депозитів, %	42.42	44.37	41.37	42.32	45.57	45.57
Депозити в національній валюті, млрд. грн.	378.7	380.7	389.5	369.2	362.9	364.5
Депозити в іноземній валюті, млрд. доларів США	22.7	22.0	24.0	23.7	21.7	19.4
Обсяг грошової маси, млрд. грн.	945.4	972.3	991.9	959.3	971.8	953.8
Монетарна база, млрд. грн.	348.8	341.4	351.4	332.5	328.3	333.2
Обсяг коштів на кореспондентських рахунках банків у НБУ, млрд. грн.	28.4	27.7	38.3	27.6	25.1	27.2
Обсяг обов'язкових резервів, млрд. грн.	34.2	36.1	35.5	34.3	38.0	39.4
Обсяг рефінансування НБУ комерційних банків, млрд. грн.	10.2	8.2	3.83	10.1	27.2	42.9
Середньозважена процентна ставка за операціями рефінансування, %	14.24	16.23	18.64	18.37	17.82	17.95
Придбання НБУ у власність державних цінних паперів, млрд. грн.	6.2	44.8	29.7	12.8	8.0	34.6
Операції з абсорбування ліквідності, млрд. грн.	176.3	104.8	153.0	125.6	133.0	155.5
Середньозважена процентна ставка за операціями з мобілізації коштів, %	5.55	7.12	8.07	7.96	8.18	8.34
Офіційний валютний курс гривні, за 100 доларів США	1 175.43	1 295.01	1 302.33	1 294.98	1 469.77	1 576.86
Офіційні резервні активи, млрд. доларів США	16.070	15.928	16.385	12.587	9.966	7.533
Зовнішній борг держави, млрд. грн.	373.9	412.1	411.6	409.5	474.6	Немає даних

Джерело: складено авторами за даними [1].

¹ Національним банком України щоквартально розраховуються індикатори фінансової стійкості вітчизняної банківської системи відповідно до методології МВФ.

кож воєнні дії на сході України та анексія Криму. Збільшення цього дефіциту на фоні скорочення виробництва та зростання курсу гривні призводить до високих інфляційних очікувань і потребує реалізації жорсткішої грошово-кредитної політики, яка згідно з вимогами МВФ повинна ґрунтуватися на гнучкому обмінному курсі.

Упродовж 2014 року відбувалося вилучення депозитів із банківської системи, що свідчить про недовіру населення та суб'єктів господарювання до банківської системи, яку нині можна характеризувати як нестабільну. Негативним фоном розвитку банківської системи України в 2014 році було збільшення зовнішнього боргу країни на тлі скорочення обсягу золотовалютних резервів, а також значне зростання обсягів рефінансування з метою підтримання рівня ліквідності банківської системи, пов'язаного передусім із необхідністю компенсації банками втрат ліквідності внаслідок вилучення депозитів.

Сегментована та нестійка банківська система може спричинити певні виклики для її збалансованого розвитку. Одним із чинників нівелювання таких негативних наслідків може бути підвищення ліквідності міжбанківського ринку. Тому в другому півріччі 2014 року Національний банк України змушений був не лише збільшити обсяги рефінансування (див. таблицю 1), а й запровадити нові інструменти, пов'язані з наданням ліквідності під забезпечення платоспроможності.

З метою розширення грошової пропозиції в аналізованому періоді Національним банком України проводились операції з купівлі державних цінних паперів, що одночасно підвищувало можливість комерційних банків щодо нарощування своїх резервів і обсягів кредитування реального сектору економіки.

Водночас активна протидія Національного банку України в 2014 році економічним загрозам дала змогу зберегти відносну стабільність у вітчизняній банківській системі, що підтверджується значеннями відповідних економічних нормативів функціонування банківської системи [1].

Але з погляду реалізації антикризових заходів у фінансовій системі наприкінці 2014 року не було досягнуто результату щодо розширення фінансової підтримки реального сектору економіки. Збільшення простроченої

заборгованості за кредитами у вітчизняній банківській системі призвело до необхідності нарощування обсягів резервів під активні операції банків, що посилює тиск на ліквідність банківської системи. Через девальвацію національної грошової одиниці банківська система акумулювала високі валютні ризики. Зростання обсягів проблемних кредитів негативно впливало на процентні доходи вітчизняних банків, що призвело до негативного результату їхньої діяльності (станом на 1 січня 2015 року збиток становив 52.926 млрд. грн.) та від'ємних значень рентабельності капіталу й активів банківської системи (відповідно -30.46% та -4.07%).

Ці тенденції дають змогу зробити висновок про нестійкий стан банківської системи України, яка на початок 2015 року характеризується суттєвим збільшенням частки непрацюючих активів, посиленням залежності від рефінансування з боку Національного банку України, що в цілому може призвести до подальшого скорочення обсягів кредитування в усіх сегментах національної економіки.

ПОБУДОВА АГРЕГОВАНОГО ІНДЕКСУ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Як показав проведений аналіз, вітчизняній банківській системі в 2014 році були притаманні відповідні ризики, пов'язані з нестачею капіталу, низькою якістю активів, недостатнім рівнем ліквідності, підвищенням валютного курсу та проведенням фактично збиткової діяльності. Саме ці показники можуть бути покладені в основу побудови агрегованого індексу стабільності банківської системи.

Таким чином, якщо стабільність банківської системи характеризується окремими індикаторами, то агрегований індекс стабільності можна подати так:

$$I_{\text{стаб.}} = \sum_{i=1}^n w_i z_i, \quad (1)$$

де z_i – нормалізоване значення i -го субіндексу; w_i – ваговий коефіцієнт i -го індикатора в агрегований індекс стабільності банківської системи.

На основі проведеного аналізу, а також вивчення економічної літератури щодо практичних підходів до побудови агрегованих індексів стабільності банківської системи [4; 5; 6; 7] вважаємо, що в ролі індикаторів стабільності банківської системи України можна використати показники, які характеризують достатність капіталу, ліквідність, якість активів, ефективність банківської діяльності, чутливість до процентного ризику, чутливість до валютного ризику.

У рамках цього доцільне проведення факторного аналізу, спрямованого на виявлення вагомості окремого субіндексу в агрегованому індексі стабільності банківської системи. Розрахуємо попарні коефіцієнти кореляції між усіма обраними субіндексами (див. таблицю 2).

Як видно з наведеної вище матриці, рівень залежності між елементами недостатньо високий, що свідчить про важливість опису процесу забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи саме обраним набором елементів. Це підтверджує і критерій Кеттеля, який наочно демонструє відсутність випадкових "шумів" при графічному відображенні картини падіння власних значень субіндексів (див. графік 1).

З графіка 1 видно, що значення індексу стабільності банківської системи майже на 70% описується першими двома факторами (достатністю капіталу та ліквідністю). Після аналізу внеску відповідних елементів в агрегований індекс стабільності банківської системи покажемо характер залежності між змінними (див. графік 2).

Як бачимо на графіку 2, з метою отримання найпростішої для інтерпретації факторної структури слід реалізувати метод варімакс, який забезпечить повноту відображення перехресних навантажень обраних факторів (див. таблицю 3).

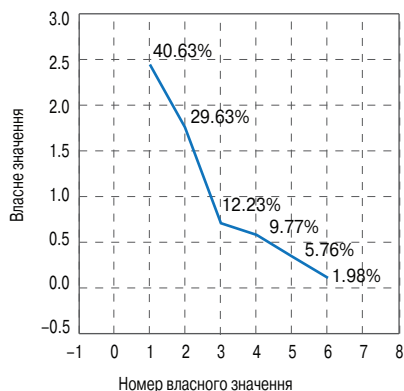
Таблиця 2. Матриця кореляцій між складовими агрегованого індексу стабільності банківської системи

Показник	Фактор 1	Фактор 2	Фактор 3	Фактор 4	Фактор 5	Фактор 6
Достатність капіталу	1.00	0.74	-0.40	-0.46	0.40	0.01
Ліквідність	0.74	1.00	-0.24	-0.08	0.37	-0.44
Якість активів	-0.40	-0.24	1.00	0.44	-0.17	-0.33
Ефективність діяльності	-0.46	-0.08	0.44	1.00	-0.13	-0.47
Чутливість до процентного ризику	0.40	0.37	-0.17	-0.13	1.00	-0.12
Чутливість до валютного ризику	0.01	-0.44	-0.33	-0.47	-0.12	1.00

Джерело: розраховано авторами.

Графік 1. Власні значення основних елементів агрегованого індексу стабільності банківської системи

Джерело: побудовано авторами.

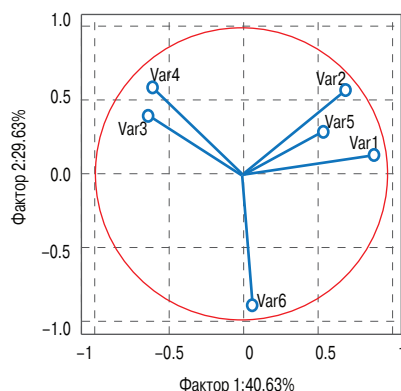
Узагальнимо результати наведеного вище факторного аналізу для обраних індикаторів стабільності вітчизняної банківської системи (див. таблицю 4).

Дані, наведені на графіку 3, характеризують еволюцію основних складових агрегованого індексу стабільності банківської системи України. Показники було відкориговано таким чином, що збільшення індикаторів на діаграмах (див. графік 2) означає підвищення рівня стабільності банківської системи. Аналіз даних, наведених на графіку 3, свідчить, що в 2014 році відбувалося погіршення якості активів, спостерігалось зростання процентного ризику, а також суттєве зниження ефективності діяльності банків. Водночас завдяки підтримці з боку Національного банку України стан ліквідності банківської системи поліпшився.

ЗАСТОСУВАННЯ “СИГНАЛЬНОГО” ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ЗАГРОЗИ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

З метою практичного використання запропонованих субіндексів було протестовано гіпотезу про ймовірність настання банківської нестабільності впродовж короткострокового періоду. Для цього розраховано відповідні граничні значення вказаних вище субіндексів, які будуть відповідною точкою для встановлення критичного стану вітчизняної банківської системи. Це дало змогу реалізувати методологію “сигнального” підходу для комплексної оцінки негативних тенденцій, котрі можуть призвести до фінансової нестабільності.

Графік 2. Факторні навантаження основних елементів індексу стабільності банківської системи в координатній площині достатності капіталу та ліквідності

Джерело: побудовано авторами.

Оцінку ефективності реалізації запропонованого підходу проведено шляхом проміжних розрахунків наслідків банківської кризи 2008 року в Україні. Для цього нами досліджено значення субіндексів загального агрегованого індексу стабільності банківської системи в 2006–2007 рр. і визначено рівень відхилення від їхніх граничних значень у кризовий період. Аналогічні розрахунки було проведено й для 2010–2013 рр., де “сигнальним вікном” були відповідні квартальні періоди 2014 року (див. таблицю 5).

У процесі аналізу використовувалося “сигнальне вікно” в 9 місяців перед кризою 2008 року (див. таблицю 5). Одержані результати свідчать, що негативні тенденції у вітчизняній банківській системі, які можуть спрово-

Таблиця 3. Матриця факторних навантажень між складовими агрегованого індексу стабільності банківської системи*

Показник	Фактор 1	Фактор 2	Фактор 3	Фактор 4	Фактор 5	Фактор 6
Достатність капіталу	-0.886	0.280	0.197	0.167	-0.054	0.258
Ліквідність	-0.880	-0.013	0.169	0.133	0.326	-0.271
Якість активів	0.183	-0.188	-0.072	-0.948	0.163	-0.002
Ефективність діяльності	0.161	-0.934	-0.052	-0.196	0.246	-0.017
Чутливість до процентного ризику	-0.206	0.047	0.974	0.066	0.056	0.001
Чутливість до валютного ризику	0.153	0.247	-0.059	0.177	-0.938	0.021
ЗАГАЛЬНА ЧАСТКА	0.28	0.18	0.17	0.17	0.18	0.02

* Розраховано за допомогою методу варімакс у пакеті програм Statistica.

Джерело: розраховано авторами.

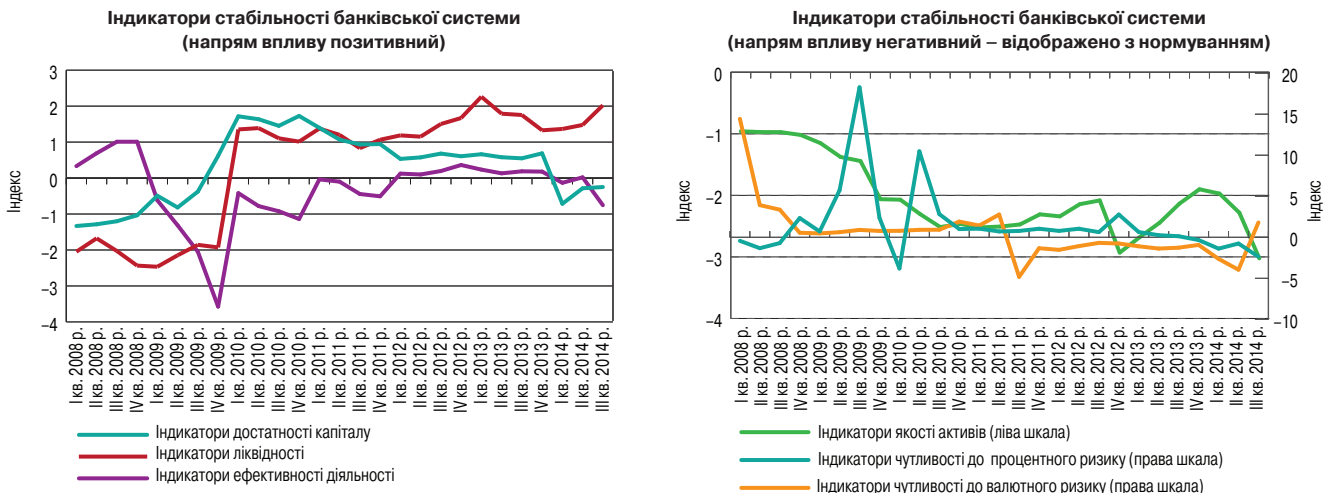
Таблиця 4. Система індикаторів для побудови агрегованого індексу стабільності банківської системи України *

Субіндекс	Показники	Напрямок впливу	Необхідність нормування залежно від напрямку впливу	Ваговий коефіцієнт
Достатності капіталу	Співвідношення регулятивного капіталу і зважених за ризиком активів	+	Ні	0.28
	Співвідношення регулятивного капіталу 1 рівня і зважених за ризиком активів	+		
Ліквідності	Співвідношення ліквідних активів і сукупних активів	+	Ні	0.18
	Співвідношення ліквідних активів і короткострокових зобов'язань	+		
Якості активів	Співвідношення недіючих кредитів і сукупних валових кредитів	-	Так	0.17
	Співвідношення недіючих кредитів без урахування резервів і капіталу	-		
Ефективності діяльності	Норма прибутку на активи	+	Ні	0.17
	Норма прибутку на капітал	+		
Чутливості до процентного ризику	Співвідношення процентної маржі і валового доходу	+	Так	0.18
	Спред між ставками за кредитами та депозитами	-		
Чутливості до валютного ризику	Співвідношення чистої відкритої позиції в іноземній валюті і капіталу	-	Так	0.02
	Співвідношення зобов'язань в іноземній валюті і сукупних зобов'язань	-		

* Розрахунок вагових коефіцієнтів проведено за допомогою методу головних компонент (із використанням пакета програми Statistica): на першому етапі виявлено вагові коефіцієнти для показників субіндексів, на другому – здійснено нормалізацію показників для усунення непорівнянності масштабів та волатильності окремих індикаторів фінансової стійкості, а також розраховано значення субіндексів за відповідними періодами; на третьому етапі проведено нормування субіндексів залежно від напрямку їхнього впливу на стабільність банківської системи та визначено їхні вагові коефіцієнти.

Джерело: розраховано авторами.

Графік 3. Індикатори стабільності банківської системи України в 2008–2014 рр.

Джерело: побудовано авторами.

Таблиця 5. Результати застосування “сигнального” підходу виникнення банківської нестабільності в Україні в 2008–2009 рр. та в 2014 р.

Субіндекс*	Граничне значення**	Відхилення від граничного значення (за розрахунками 2010–2013 рр.), %			Відхилення від граничного значення (за розрахунками 2006–2007 рр.), %					
		I кв. 2014 р.	II кв. 2014 р.	III кв. 2014 р.	I кв. 2008 р.	II кв. 2008 р.	III кв. 2008 р.	IV кв. 2008 р.	I кв. 2009 р.	II кв. 2009 р.
Достатності капіталу	1.85917	-138.48	-115.3	-113.42	-284.9	-278.3	-266.6	-243.6	-168.21	-213.51
Ліквідності	2.06550	-33.92	-28.5	-2.09	-466.4	-399.7	-462.8	-535.3	-541.09	-484.11
Якості активів	1.86254	-205.81	-222.5	-262.32	-159.7	-160.5	-160.5	-163.4	-171.72	-185.67
Ефективності діяльності	0.72092	-118.37	-97.3	-204.76	-78.42	-54.97	-34.13	-34.13	-140.43	-185.76
Чутливості до процентного ризику	6.77018	-120.41	-111.2	-134.87	-101.0	-103.1	-101.6	-94.59	-98.36	-86.76
Чутливості до валютного ризику	3.09675	-184.93	-227.6	-41.73	-48.46	-86.01	-87.99	-98.04	-98.31	-97.79

* Субіндекси відкориговано таким чином, що зменшення відносно граничного значення свідчить про погіршення ситуації.

**Визначено з використанням пакета програми Excel як сума середньоарифметичного значення на досліджуваному періоді та двократного стандартного відхилення (що забезпечує попадання в довірчий інтервал з імовірністю 95%).

Джерело: розраховано авторами.

вокувати кризу, можливо виявити на періоді в 9 місяців до розгортання кризи. Саме в цьому періоді спостерігаються найсильніші відхилення за більшістю досліджуваних показників. Це може свідчити про високу ймовірність зниження стабільності банківської системи впродовж наступних

дев'яти місяців, що й показують дані за 2014 рік, наведені в таблиці 5.

Таким чином, уже в першому кварталі 2014 року субіндекси подали сигнал про високу ймовірність настання кризових явищ у банківській системі в найближчій перспективі. Наочно це також видно з динаміки агрегованого

індексу стабільності банківської системи, наведеної на графіку 4.

Як бачимо на графіку 3, в досліджувані часові рамки можна виділити три основних періоди:

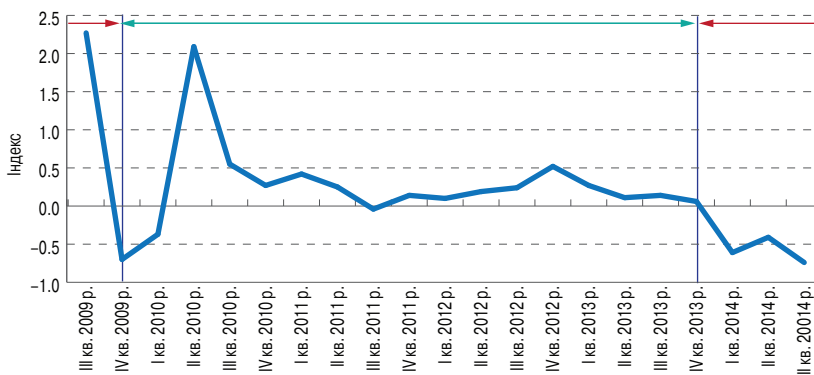
1) до кінця 2009 року, коли українська економіка знаходилася в кризовому стані, що знайшло відображення в суттєвому зменшенні агрегованого індексу стабільності;

2) 2009–2013 рр. – етап стабілізації банківської системи, вихід на позитивний результат діяльності банків, фаза зменшення валютного ризику;

3) кінець 2013 року – початок етапу рецесії, яку зумовлено недостатньою увагою до структурних та інституційних змін у банківській системі на попередньому етапі, тенденцією до зменшення достатності капіталу на фоні зниження ефективності діяльності банків, а також воєнними діями на сході України та анексією Криму.

Зниження агрегованого індексу ста-

Графік 4. Динаміка агрегованого індексу стабільності банківської системи України в 2009–2014 рр.

Джерело: побудовано авторами.

більності банківської системи в 2014 році на фоні кризових явищ у національній економіці та високих інфляційних очікувань потребує негайного формування відповідної “подушки” для потенційних ризиків, характерних для банківської системи України.

Таким чином, динаміка агрегованого індексу стабільності банківської системи сигналізує про відповідні ризики, притаманні нині вітчизняній банківській системі. В разі подальшого зниження економічної активності та підвищення процентних ставок українські банки можуть зіткнутися з небезпекою збільшення частки недіючих кредитів, що потребуватиме перегляду стратегії розподілу їхніх прибутків та збільшення обсягів необхідного капіталу.

ВИСНОВКИ

Кризові явища в національній економіці спонукають до налагодження ретельного моніторингу стану вітчизняної банківської системи. Для оцінки стабільності її функціонування доцільне використання низ-

ки кількісних показників на основі їхнього об’єднання в агрегований індикатор. Такий підхід до оцінки стабільності банківської системи можна використати на практиці з метою сприяння кращому розумінню всіх аспектів фінансової стабільності й поліпшенню ідентифікації майбутніх ризиків унаслідок зовнішніх і внутрішніх шоків. Крім того, він може сприяти поліпшенню ідентифікації та нейтралізації накопичених банківською системою ризиків і дисбалансів, а також використовуватися в процесі розроблення та реалізації Національним банком України макропродуманої політики.

Запропонований агрегований індекс стабільності банківської системи може бути підґрунтям для подальших досліджень щодо вдосконалення методології забезпечення стабільності всієї фінансової системи України.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт Національного банку України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

2. Показатели финансовой устойчивости: Руководство по составлению / Международный валютный фонд. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fsi/guide/2006/pdf/rus/guide.pdf>.

3. Щодо забезпечення стабільної діяльності банків: Лист Національного банку України від 28.05.2014 р. № 47-112/26351 / Портал ЛІГА: Закон. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/LB14135.html.

4. Arzamasov V. A Financial Stability Index for Israel / Vadim Arzamasov and Henry Penikas // Procedia Computer Science. — 2014. — P. 31.

5. Brave S. Monitoring financial stability: A financial conditions index approach. / Scott Brave and R. Andrew Butters // Federal Reserve Bank of Chicago, Economic Perspectives. — 2011. — Q 1. — P. 22–43.

6. Corbet S. The European Financial Market Stress Index / Shaen Corbet // International Journal of Economics and Financial. — 2014. — Issues 4.1. — P. 217–230.

7. Vighneswara S. Banking Stability for Financial Stability / Swamy Vighneswara // Available at SSRN 249140. — 2014.

Інформація з першоджерел

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у лютому 2015 р.¹ Amendments to the State Register of Banks, which were made in February 2015

Повне офіційне найменування банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса	Банківська ліцензія:	
						номер	дата видачі
м. Київ і Київська область							
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “УКРАЇНСЬКИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ БАНК”	ПАТ	505 000 000	02.10.1991 р.	9	м. Київ, вул. Смирнова-Ласточкіна, 10-а	23	18.10.2011 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ТАСКОМБАНК”	ПАТ	299 200 000	21.10.1991 р.	45	м. Київ, вул. Симона Петлюри, 30	84	25.10.2011 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ПІРЕУС БАНК МКБ”	ПАТ	2 077 274 220	31.01.1994 р.	234	м. Київ, вул. Іллінська, 8	91	17.10.2011 р.

¹ “Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків (станом на 1 січня 2015 р.)” опубліковано у “Віснику Національного банку України” № 2, 2015 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

Банки, яким змінено або в яких відкликано банківську ліцензію у лютому 2015 р. Banks whose banking licenses were changed or revoked in February 2015

Повне офіційне найменування банку	Юридична адреса	Банківська ліцензія:		Примітка
		номер	дата видачі	
м. Київ і Київська область				
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ЛЕГБАНК”	м. Київ, вул. Жиллянська, 27	45	04.11.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 26.02.2015 р. № 135
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “БГ БАНК”	м. Київ, вул. Дегтярівська, 48	140	30.09.2014 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 26.02.2015 р. № 134
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “БАНК КАМБІО”	м. Київ, вул. Заньковецької / Станіславського, 3/1	215	26.10.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 27.02.2015 р. № 144
Дніпропетровська область				
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “МЕЛІОР БАНК”	м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, 9, приміщення 75	263	24.02.2012 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 10.02.2015 р. № 87

Матеріали для “Вісника Національного банку України” підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.